

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

A. Procedure

B. Zienswijzebeoordeling

A. Procedure

Het ontwerpbesluit tot verlening van de vergunning heeft samen met de ontwerpverklaring van geen bedenkingen (vvgb) vanaf 2 mei 2024 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze periode konden zienswijzen ingediend worden.

Er zijn vier zienswijzen tegen het ontwerpbesluit en de ontwerp-vvgb ingediend. De indieners van de zienswijzen noemen wij hierna reclamanten. In deze nota krijgen de reclamanten een nummer. Daarmee voorkomen we dat er persoonsgegevens (zoals de naam of het adres) in deze nota staan en via internet verspreid worden. Daarmee voldoende we aan de regels over privacy. Wij geven aan de reclamanten aan welke onderstaande tekstonderdelen over hun eigen zienswijze gaan. Wij hebben de raadsleden met een vertrouwelijk overzicht voorzien van de benodigde gegevens van de reclamanten. Het nummer van de reclamanten komt overeen met de nummers die wij hebben aangehouden in het overzicht dat aan de raadsleden is gestuurd.

De zienswijzen zijn afkomstig van:

1. Reclamant 1
2. Reclamant 2
3. Reclamant 3
4. Reclamant 4

Ontvankelijkheid

Alle zienswijzen zijn tijdig ingediend. Wij verklaren de zienswijzen daarom ontvankelijk.

B. Zienswijzebeoordeling

Zienswijzen reclamant 1

De indiener stelt dat de locatie van het zonnepark niet goed is uitgekozen, het landschap wordt aangetast en het zonnepark veroorzaakt mogelijk hinder en planschade. Er is geen draagvlak voor het zonnepark. De zienswijze is ondersteund en mede ingediend door zeven andere personen.

1.1 Perceelkeuze door gemeente Haarlemmermeer

Reclamant is van mening dat het fout was van de gemeente Haarlemmermeer om het perceel van het beoogde zonnepark in de loting te betrekken. Dit mede door de aanwezige leidingen, de veiligheid van de aanwezige leidingen, versnippering en het opofferen van vruchtbare landbouwgrond.

Reactie 1.1

In het beleidskader Zonneakkers Haarlemmermeer hebben wij een afweging gemaakt dat we gezien de duurzaamheidsopgave niet ontkomen aan realisatie van grootschalige zonneparken. Wij (het gemeentebestuur) hebben daar ook de beleidsafweging gemaakt op welke plek wij deze zonneparken willen realiseren en waarom.

Met het opstellen van het beleid voor zonneakkers hebben wij ons de vraag gesteld welke kwaliteiten in het buitengebied behouden moeten blijven en hoe we in het licht van ook andere opgaven in Haarlemmermeer omgaan met de beschikbare schaarse ruimte. Wij hebben ervoor gekozen versnippering van het landschap zoveel mogelijk tegen te gaan, vraagstukken en/of hinderzones te combineren en de gebieden te benutten waar andere ontwikkelingsmogelijk-

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

heden beperkt zijn. Om die reden is gekozen voor een geclusterd gebied rondom de landingsbanen van Schiphol. De gronden van het zonnepark bij de Hoofdweg maken onderdeel uit van het gebied.

In de Regionale Energiestrategie (hierna: RES) 1.0 is vastgelegd dat Haarlemmermeer 300 hectare grootschalige zonneakkers realiseert voor 2030. Vorig jaar hebben de provincie, gemeenten en het Rijk afgesproken om meer in te zetten op zonne-energie op daken en gevels en terughoudend ruimte te bieden op natuur- en landbouwgrond. Voor bestaande projecten of gebieden waar al participatieprocessen voor zonnepanelen zijn gestart voordat de bestuurlijke afspraken werden gemaakt, geldt speciaal overgangsrecht. Zo onderschrijft de minister in zijn brief dat de afspraken uit de RES blijven staan.

Wij onderschrijven het belang van de netbeheerders om toegang te hebben tot hun kabels en leidingen. De initiatiefnemer houdt in haar plannen rekening met alle kabels en leidingen en heeft dit afgestemd met de betreffende netbeheerders. Het zonnepark staat tot voldoende afstand van alle geplande en bestaande leidingen en kabels. Deze beheerders hanteren regels over ontwikkelingen op of nabij hun kabels en leidingen waaraan een zonneakker getoetst dient te worden. Hier horen ook de thema's bereikbaarheid en veiligheid bij. Bij de beoordeling van de aanvraag is contact geweest met de betreffende leidingbeheerders. De voorschriften van de leidingbeheerders worden verbonden aan de vergunning.

1.2 Aangescherpte voorkeursvolgorde zon

De indiener is van mening dat het aangescherpte beleid vanuit het Rijk van toepassing is op het ontwerpbesluit van het zonnepark en dat het plan in strijd is met de enkelbestemming 'Agrarisch'.

Reactie 1.2

In de RES 1.0 is vastgelegd dat Haarlemmermeer 300 hectare grootschalige zonneakkers realiseert voor 2030. Vorig jaar hebben de provincie, gemeenten en het Rijk afgesproken om meer in te zetten op zonne-energie op daken en gevels en terughoudend ruimte te bieden op natuur- en landbouwgrond. Voor bestaande projecten of gebieden waar al participatieprocessen voor zonnepanelen zijn gestart voordat de bestuurlijke afspraken werden gemaakt, geldt speciaal overgangsrecht. Zo onderschrijft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in zijn brief dat de afspraken uit de RES blijven staan.

Het beoogde zonnepark past niet in het vigerend bestemmingsplan. Het is mogelijk om van een bestemmingsplan af te wijken door middel van een omgevingsvergunning, mits de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Om deze reden heeft Zonnepark Hoofdweg een ruimtelijke onderbouwing aangeleverd met bijbehorende onderzoeken.

1.3 Landschappelijke inpassing

De indiener stelt dat het landelijke polderlandschap ernstig wordt aangetast door de komst van meerdere ontwikkelingen, waaronder van grote zonneparken. De landschappelijke inpassing is onvoldoende.

Reactie 1.3

In het document "Landschappelijke Inrichting" (bijlage B van de ruimtelijke onderbouwing), is aangegeven hoe invulling gegeven wordt aan de inrichting, de beplanting en het beheer van de zonneakker, rekening houdende met de kernkwaliteiten van de Haarlemmermeerpolder en de uitgangspunten die geformuleerd zijn in het Beeldkwaliteitsplan Zonnecarré. Het plan voldoet

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

daarmee aan de voorwaarden die door de gemeente gesteld worden voor de landschappelijke inpassing.

1.4 Draagvlak en participatie

De indiener is van mening dat het draagvlak voor de aanleg van het zonnepark ontbreekt.

Reactie 1.4

Initiatiefnemer heeft in juni 2023 een participatie- en communicatierapport opgesteld waaruit blijkt hoe initiatiefnemer zich heeft ingespannen om bewoners te betrekken door hen te laten meepraten en mee-ontwerpen op het gebied van plan- en financiële participatie, en daarbij de gemaakte keuzes onderbouwd.

Wij vinden een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak belangrijk voor projecten met een impact op de nabije woonomgeving. Om een zo groot mogelijk draagvlak te verkrijgen stellen wij vooraf voorwaarden aan de ruimtelijke en landschappelijke inpassing. Met de regels die wij hiervoor hebben opgesteld, hopen wij inzicht te geven in de keuzes die wij maken. Om te kunnen voldoen aan de opgaven om in 2030 voldoende duurzame energie te kunnen opwekken, zijn grootschalige zonneparken noodzakelijk. Een zo groot mogelijk draagvlak betekent niet dat eenieder het met de komst van het zonnepark eens moet zijn. Het maatschappelijk belang voor het opwekken van duurzame energie weegt hier zwaarder.

1.5 Geluidsoverlast

De indiener vreest voor geluidsoverlast van de weerkaatsing van het geluid tegen de zonnepanelen van opstijgende vliegtuigen. De indiener ervaart al ernstige geluidsoverlast van vliegverkeer en omliggende wegen.

Reactie 1.5

Om te beoordelen of sprake is van een goede ruimtelijke ordening heeft de initiatiefnemer van het zonnepark bij de Hoofdweg een ruimtelijke onderbouwing aangeleverd met bijbehorende onderzoeken. Om de te verwachten akoestische effecten in beeld te brengen is door Peutz BV een akoestisch onderzoek opgesteld. Hierbij is met name gekeken naar reflecties richting de woningen in de omgeving van het plangebied. Uit de conclusie blijkt dat het zonnepark een verwaarloosbare impact heeft op de geluidsbelasting van de omliggende woningen.

1.6 Netcongestie

De indiener maakt zich zorgen over onvoldoende capaciteit op het elektriciteitsnet en heeft onvoldoende inzicht of dit ook speelt voor de aanleg van zonnepark Hoofdweg. Er moet een garantie komen dat direct aanwonenden met zonnepanelen op hun dak(en) geen last mogen hebben van het zonnepark.

Reactie 1.6

Eén van de indieningsvereisten was dat op voorhand duidelijk moest zijn of aansluiting op het net mogelijk is. Hier heeft initiatiefnemer een bevestiging voor aangeleverd. Initiatiefnemer is met Liander in gesprek voor de aansluiting. Liander is als netbeheerder verantwoordelijk voor het goed functioneren van het elektriciteitsnetwerk. Om netcongestie te voorkomen maken netbeheerders afspraken met zonneparken om bij piekmomenten minder te leveren, zodat het net niet overbelast raakt. Daarbij werkt de netbeheerder aan de verbetering en uitbreiding van het elektriciteitsnet om de benodigde energietransitie mogelijk te maken.

Er bestaat geen aanleiding om te veronderstellen dat het zonnepark Hoofdweg voor extra spanningsklachten zal zorgen. De aansluiting van een zonnepark concurreert niet met de

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

aansluiting van zonnepanelen op daken. Zonnepanelen op daken bij particulieren zijn aangesloten op het laagspanningsniveau. Grootschalige zonnedaken en zonneparken worden aangesloten op het midden- of hoogspanningsniveau. Deze niveaus staan los van elkaar.

1.7 Planschade

De indiener vreest dat de realisatie van het plan tot substantiële waardedaling van de woningen met uitzicht op het zonnepark zal leiden.

Reactie 1.7

Alle belangen afwegende wordt het risico op en de hoogte van eventuele planschade niet zodanig geacht dat dit ertoe zou moeten leiden dat het project niet kan worden uitgevoerd. Voor eventuele tegemoetkoming in planschade bestaat bovendien een afzonderlijke procedure met eigen rechtsbeschermingsmogelijkheden. Indien reclamanten van mening zijn dat hun onroerende zaak minder waard wordt als gevolg van de planologische wijziging, dan kunnen zij ingevolge artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening een verzoek tot een tegemoetkoming in planschade indienen. De planschadeprocedure staat los van deze omgevingsvergunning-procedure. Nadere informatie omtrent de planschadeprocedure is te vinden op de site van de gemeente.

Zienwijzen reclamant 2, 3 en 4

Zienswijze 2, 3 en 4 zijn nagenoeg gelijkluidend en hieronder weergegeven.

2.1 Invloed op (waarde van) woning en opstallen

De indieners zijn van mening dat het zonnepark het woongenot verlaagt, schade aan opstallen oplevert, waardevermindering van het woonhuis en opstallen en overige zaken gelegen op het perceel.

Reactie 2.1

Alle belangen afwegende wordt eventuele planschade niet zodanig geacht dat dit ertoe zou moeten leiden dat het project niet kan worden uitgevoerd. Voor eventuele tegemoetkoming in planschade bestaat bovendien een afzonderlijke procedure met eigen rechtsbeschermingsmogelijkheden (zie onder 1.7).

2.2 Overlast van geluid, trillingen, aanzicht

De indieners zijn van mening dat de aanleg/bouw van het zonnepark overlast van geluid, trillingen en aanzicht oplevert door transport en bouwwerkzaamheden.

Reactie 2.2

Gedurende de bouwfase is sprake van een tijdelijke toename van het aantal verkeersbewegingen door de aanvoer van materieel. De bouwperiode zal naar verwachting circa 3 maanden duren. Een eis is dat uiterlijk 3 weken voor de start van de bouw een veiligheidsplan ter goedkeuring aan de gemeente dient te worden aangeboden. In dit veiligheidsplan dienen maatregelen te zijn getroffen gericht op het voorkomen van hinder tijdens de bouw. De aan- en afvoerroutes zijn onderdeel van dit veiligheidsplan. Te verwachten overlast tijdens de bouwfase is geen weigeringsgrond voor een omgevingsvergunning.

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

2.3 Geluid

De indieners vrezen bij / na realisatie van dit zonnepark overlast van geluid door weerkaatsing van de panelen.

Reactie 2.3

Verwezen kan worden naar wat hiervoor onder 1.5 is gezegd over geluidsoverlast.

2.4 Licht

De indieners vrezen bij / na realisatie van dit zonnepark overlast van licht door weerkaatsing van de panelen.

Reactie 2.4

Zonnepanelen produceren elektriciteit uit zonlicht. Het is zaak dat zoveel mogelijk licht door de panelen opgenomen en in elektriciteit omgezet wordt. De reflectie van onbenut zonlicht dient daarmee zo klein mogelijk gehouden te worden, terwijl de absorptie van invallend zonlicht juist zo hoog mogelijk dient te zijn. De panelen zijn er dus op gebouwd om een zo groot mogelijk rendement te behalen. Daardoor zijn zonnepanelen juist minder reflecterend en produceren minder schittering dan bijvoorbeeld een standaard raam. Door deze beperkte schittering is het dan ook niet zonder reden dat in Duitsland en andere Europese landen oppervlak langs snelwegen en vliegvelden benut wordt voor zonneparken. Ook in Nederland wordt hiermee inmiddels geëxperimenteerd. Overlast door schittering ten gevolge van reflectie van zonlicht is daarmee niet te verwachten.

2.5 Verstoring van de orde

De indieners vrezen dat door activiteiten die gemoeid gaan met het actief gebruiken en onderhouden van dit park verstoring van de orde plaatsvindt.

Reactie 2.5

Tijdens de exploitatie van het zonnepark is er nauwelijks sprake van extra verkeersstromen. Alleen zeer incidenteel zal er in het kader van technisch- en landschappelijk onderhoud een auto of bestelbus naar de zonneweide rijden. Enkel tijdens de bouw- en ontmantelingsfase is er sprake van extra verkeer en een tijdelijke piek in de verkeerstroom. Als van een bestemmingsplan wordt afgeweken dient de impact van het project te worden vergeleken met de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. De huidige bestemming is 'Agrarisch' (volwaardig agrarisch bedrijf). Een dergelijke bestemming geeft in beginsel meer kans op overlast door verkeer en machines dan het gebruik als zonnepark.

2.6 Verpesten van het aanzicht

De indieners zijn van mening dat het aanzicht en de omgeving worden verpest door het zonnepark.

Reactie 2.6

Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente en de provincie ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap en de recreatieve waarde. Het gehele zonnepark wordt door middel van beplanting omzoomd en dus uit het zicht genomen.

Wij ontkennen niet dat met de komst van het zonnepark het uitzicht van de indieners voor een periode van 25 jaar verandert. Gezien de verantwoordelijkheid die Haarlemmermeer heeft voor het lokaal opwekken van duurzame energie vinden wij het aanvaardbaar dat een deel van het landelijk gebied tijdelijk wordt aangewend voor de energieopwekking. Het is niet zo dat er een

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

recht op blijvend vrij uitzicht bestaat. Met de inpassing van het zonnepark hebben we rekening gehouden met de structuur van de polderwegen en de aanliggende woningen. Mede door de gekozen ruimtelijke inpassing vinden wij de aanleg aanvaardbaar. Overigens is ook op basis van de huidige bestemmingsplanregels bebouwing mogelijk.

Het is een vaste lijn in de jurisprudentie dat in Nederland geen recht bestaat op vrij uitzicht (zie bijv. ECLI:NL:RVS:2017:2861, te vinden op rechtspraak.nl).

Overigens vindt bij een tijdelijke omgevingsvergunning geen welstandstoets plaats, ook niet als het gaat om een langere periode zoals in dit geval (zie ECLI:NL:RVS:2019:1781, te vinden op rechtspraak.nl).

2.7 Elektrische trilling en straling

De indieners verwachten dat er door het zonnepark meer elektrische trillingen en straling in het gebied komen door gebruik van apparatuur en verbindingen die gelegd worden met communicatiemiddelen.

Reactie 2.7

Het elektromagnetisch veld dat de zonnepanelen zelf opwekken is erg zwak. Om de opwek van de zonnepanelen geschikt te maken voor het stopcontact is een omvormer nodig. Daardoor zullen er uitsluitend bij de omvormers en de transformatoren enige elektromagnetische velden vrijkomen. De rest van de installatie is gelijkstroom en daarbij komen er geen elektromagnetische velden vrij. Voor elektromagnetische velden bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een grens van 0,4 microTesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij andere bronnen van ELFEM-velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT te laten komen (wat voor transformatorstations en omvormers overeenkomt met een afstand van minimaal 7 meter). De opgewekte velden in het zonnepark Hoofdweg blijven hier zeer ver onder. De dichtstbijzijnde woningen liggen op meer dan 100 meter afstand.

2.8 Schenden van privacy

De indieners vrezen dat er schending van privacy plaatsvindt door het plaatsen van camera's en meer beweging van personen en middelen.

Reactie 2.8

Het zonnepark is een energiecentrale die beveiligd is door een hekwerk, met afgesloten poorten en camerabewaking. Bij de hoofdingang en nooduitgang komt camerabewaking op een mast van maximaal 4 meter hoog. Ook bij de hoeken van het park komt deze camerabewaking te staan. Dit komt in totaal neer op 5 cameramasten, welke op ruime afstand van de omliggende woningen staan. Deze staan allemaal op het zonnepark gericht en niet op de omgeving. Bij het zonnepark is geen sprake van een vrije toegang voor het publiek. Toegang voor onderhoud, begrazing en eventuele rondleidingen zal strikt geregeld zijn. Naar verwachting zal het aantal verkeersbewegingen niet toenemen.

2.9 Overlast

De indieners hebben al ruim twee jaar overlast op alle vlakken ervaren van andere bouwwerkzaamheden en transport in het gebied, ook al was vooraf aangegeven dat zij hier geen overlast van zouden ervaren.

Nota van beantwoording van de zienswijzen tegen het ontwerpbesluit voor de realisatie van een zonnepark nabij Hoofdweg 145 in Lijnden

Reactie 2.9

Het is vervelend dat de indieners dit zo hebben ervaren. Dit kan echter geen grond zijn om de vergunning niet te verlenen. Als de indieners tijdens de bouwfase overlast ervaren kunnen zij contact opnemen met de gemeentelijke toezichthouders die kunnen controleren of er sprake is van overtreding van de eisen van het Bouwbesluit 2012 terzake.